

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 2022

299/2022

Laki

saatavien perinnästä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan saatavien perinnästä annetun lain (513/1999) 5 §, 5 a §:n otsikko, 6 §:n 1 momentti, 7 §, 10 §:n 3 momentti, 10 a §:n 1 momentin 1 kohta, 10 e ja 10 f § sekä 13 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat laissa 31/2013, sekä

lisätään lakiin uusi 5 b ja 10 g–10 j § seuraavasti:

5 §

Maksuvaatimus kuluttajasaatavan perinnässä

Perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittavan on periessään kuluttajasaatavaa toisen lukuun tai sille yksinomaan perintätarkoituksessa siirrettyä kuluttajasaatavaa annettava tai lähetettävä velalliselle maksuvaatimus. Maksuvaatimusta ei saa antaa tai lähettää ennen kuin velallista on saatavan erääntymisen jälkeen muistutettu saatavasta ja maksumuistutuksen esittämisestä tai lähettämisestä on kulunut vähintään 14 päivää.

Maksuvaatimuksen on oltava kirjallinen. Sen saa kuitenkin toimittaa velalliselle myös muulla pysyvällä tavalla, jos velallinen on erikseen kirjallisesti tai sähköisesti antanut suostumuksensa siihen, että maksuvaatimuksia saadaan toimittaa kyseisellä tavalla. Suostumus voidaan antaa joko perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittavalle tai velkojalle. Suostumus saa olla voimassa enintään 12 kuukautta, ja velallisella on oikeus milloin tahansa peruuttaa antamansa suostumus. Suostumuksesta on käytävä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- 1) käytettävä pysyvä tapa maksuvaatimusten toimittamiseen;
- 2) se perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittava, jolla on oikeus käyttää 1 kohdassa tarkoitettua pysyvää tapaa maksuvaatimusten toimittamiseen;
- 3) mitä saatavaa tai saatavia suostumus koskee;
- 4) suostumuksen antopäivämäärä ja voimassaoloaika.

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, maksuvaatimuksen saa toimittaa velalliselle muulla pysyvällä tavalla myös, jos velallinen on saatavan erääntymisen jälkeen nimenomaisesti hyväksynyt saatavaa koskevien tiedonantojen toimittamisen tällä tavalla.

Toimitettaessa maksuvaatimus velalliselle muulla pysyvällä tavalla perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittavan on riittävällä huolellisuudella varmistettava, että maksuvaatimus on tosiasiassa saavuttanut velallisen.

Jos täysi-ikäiselle velalliselle on määrätty edunvalvoja huolehtimaan hänen omaisuudestaan ja taloudellisista asioistaan siten kuin holhoustoimesta annetussa laissa (442/1999) säädetään, myös edunvalvojalla on pyynnöstä oikeus saada velallista koskevat maksuvaatimukset kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla. Sama oikeus on edunvalvontavaltuutuksesta annetussa laissa (648/2007) tarkoitettulla valtuutetulla, joka edustaa täysi-

ikäistä velallista tämän taloudellisissa asioissa. Maksuvaatimuksen toimittamisesta edunvalvojalle tai valtuutetulle ei saa periä erillistä korvausta.

5 a §

Maksuvaatimuksen sisältö kuluttajasaatavan perinnässä

— — — — —

5 b §

Maksuvaatimus ja sen sisältö muun kuin kuluttajasaatavan perinnässä

Perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittavan on periessään muuta kuin kuluttajasaatavaa toisen lukuun tai sille yksinomaan perintätarkoituksessa siirrettyä muuta kuin kuluttajasaatavaa annettava tai lähetettävä velalliselle maksuvaatimus.

Maksuvaatimuksen on oltava kirjallinen. Sen saa kuitenkin toimittaa velalliselle myös muulla pysyvällä tavalla, jos velallinen on antanut nimenomaisen suostumuksensa siihen, että maksuvaatimuksia saadaan toimittaa kyseisellä tavalla. Suostumus voidaan antaa joko perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittavalle tai velkojalle. Jos suostumus koskee useampaa saatavaa, velallisen on suostumusta antaessaan ilmoitettava käytettävän pysyvän tavan lisäksi se, mitä saatavia suostumus koskee, sekä suostumuksen voimassaoloaika. Velallisella on oikeus milloin tahansa peruuttaa antamansa suostumus. Jos velallinen ei ole antanut suostumusta tai on peruuttanut sen, maksuvaatimus saadaan toimittaa velalliselle kuitenkin muulla pysyvällä tavalla, jos tällaista tapaa on velkasuhteen aikana vakiintuneesti käytetty tiedonantojen toimittamiseen velkojan ja velallisen välillä, eikä velallinen ole ilmoittanut haluavansa, että maksuvaatimukset toimitetaan kirjallisesti.

Toimitettaessa maksuvaatimus velalliselle muulla pysyvällä tavalla perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittavan on riittävällä huolellisuudella varmistettava, että maksuvaatimus on tosiasiaassa saavuttanut velallisen.

Maksuvaatimuksessa on oltava ainakin 5 a §:n 1, 3 ja 4 momentissa tarkoitetut tiedot.

6 §

Kuluttajasaatavan velkominen tuomioistuimessa

Perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittava, joka perii kuluttajasaatavaa toisen lukuun tai sille yksinomaan perintätarkoituksessa siirrettyä kuluttajasaatavaa, ei saa vaatia saatavasta maksua tuomioistuimessa ennen kuin 5 §:ssä tarkoitettu maksuvaatimus on annettu tai lähetetty ja siinä mainitut saatavan maksamiselle ja huomautusten esittämiselle asetetut määräajat ovat päättyneet. Jos maksuvaatimus on toimitettu velalliselle muulla pysyvällä tavalla, saatavasta ei saa vaatia maksua tuomioistuimessa ennen kuin perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittava on riittävällä huolellisuudella varmistanut, että maksuvaatimus on tosiasiaassa saavuttanut velallisen.

— — — — —

7 §

Tratan käyttö

Maksukehotusta, jossa vaaditaan maksua määräajassa uhalla että kehotuksen noudattamatta jättäminen julkaistaan tai merkitään luottotietorekisteriin, (*tratta*) saa käyttää vain eräntyneen, selvän ja riidattoman saatavan perimiseksi. Suoraan ulosottokelpoista saatavaa pidetään tätä pykälää sovellettaessa riidattomana, jollei velallinen ole tehnyt perustevalitusta tai käyttänyt muuta siihen rinnastettavaa oikeussuojakeinoja.

Kuluttajasaatavan perimiseksi ei saa käyttää trattaa.

Trattaa ei saa lähettää ennen kuin velalliselle on annettu tai lähetetty maksumuistutus, jossa on asetettu vähintään 10 päivän määräaika saatavan maksamiselle tai saatavaa koskevien huomautusten esittämiselle, ja määräaika on päättynyt.

Tratan ja 3 momentissa tarkoitetun maksumuistutuksen on oltava kirjallisia. Tratan ja maksumuistutuksen saa kuitenkin toimittaa velalliselle myös muulla pysyvällä tavalla, jos velallinen on antanut nimenomaisen suostumuksensa siihen, että ne saadaan toimittaa kyseisellä tavalla. Suostumus voidaan antaa joko perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittavalle tai velkojalle. Jos suostumus koskee useampaa saatavaa, velallisen on suostumusta antaessaan ilmoitettava käytettävän pysyvän tavan lisäksi se, mitä saatavia suostumus koskee sekä suostumuksen voimassaoloaika. Velallisella on oikeus milloin tahansa peruuttaa antamansa suostumus. Jos velallinen ei ole antanut suostumusta tai on peruuttanut sen, maksumuistutuksen saa toimittaa velalliselle kuitenkin muulla pysyvällä tavalla, jos tällaista tapaa on velkasuhteen aikana vakiintuneesti käytetty tiedonantojen toimittamiseen velkojan ja velallisen välillä, eikä velallinen ole ilmoittanut haluavansa, että mainitut maksumuistutukset toimitetaan kirjallisesti.

Toimitettaessa tratta tai 3 momentissa tarkoitettu maksumuistutus muulla pysyvällä tavalla lähettäjän on riittävällä huolellisuudella varmistettava, että tratta tai maksumuistutus on tosiasiallisesti saavuttanut velallisen.

Tratan saa julkaista tai ilmoittaa merkittäväksi luottotietorekisteriin aikaisintaan 14 päivän kuluttua sen lähettämisestä. Trattaa ei saa julkaista tai ilmoittaa merkittäväksi luottotietorekisteriin myöhemmin kuin 60 päivän kuluttua sen lähettämisestä, ellei kirjallisesti tai sähköisesti toisin ole sovittu velkojan tai sen toimeksiannosta toimivan ja velallisen välillä.

Tratan maksamisesta kieltäytymistä ei saa selvittää julkisella viranomaistoimituksella.

10 §

Perintäkulujen korvaaminen

Velallinen ei kuitenkaan ole velvollinen korvaamaan perintäkuluja, jos velkoja tai toimeksisaaja on menetellyt 4, 4 b, 4 c tai 7 §:n vastaisesti tai jos perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittava ei ole täyttänyt 5 ja 5 a tai 5 b §:n mukaisia velvoitteita, paitsi jos menettelyn moitittavuutta tai laiminlyöntiä voidaan pitää vähäisenä.

10 a §

Kuluttajasaatavan perintäkulujen enimmäismäärät

Kuluttajasaatavaa perittäessä velalliselta saa tässä momentissa mainituista perintätöimistä vaatia seuraavat määrät:

1) kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla toimitetusta maksumuistutuksesta enintään 5 euroa;

10 e §

Muiden kuin kuluttajasaatavien perintäkulujen enimmäismäärät

Muuta kuin kuluttajasaatavaa perittäessä velalliselta saa vaatia tässä momentissa tarkoitetuista perintätöimistä seuraavat määrät:

1) kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla toimitetusta maksumuistutuksesta enintään 12 euroa;

2) 5 b §:ssä tarkoitettu maksuvaatimuksesta enintään:

a) 50 euroa, jos saatavan pääoma on enintään 500 euroa;

- b) 70 euroa, jos saatavan pääoma on yli 500 euroa, mutta enintään 2 500 euroa;
- c) 90 euroa, jos saatavan pääoma on yli 2 500 euroa, mutta enintään 10 000 euroa;
- d) 110 euroa, jos saatavan pääoma on yli 10 000 euroa;
- e) 50 euroa, jos saatava on suoraan ulosottokelpoinen;
- 3) puolet 2 kohdassa mainitusta määrästä, jos kyse on samaa saatavaa koskevasta uudesta maksuvaatimuksesta;
- 4) 5 b §:ssä tarkoitetusta maksuvaatimuksesta enintään 12 euroa, jos saatavaa perii perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu perintätoiminnan harjoittaja;
- 5) velallisen pyynnöstä tehdystä maksuajan pidennyksestä enintään 10 euroa;
- 6) yhdessä velallisen kanssa laaditusta koko jäännössaatavan kattavasta maksusuunnitelmasta, joka on tehty kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla, enintään:
 - a) 30 euroa, jos saatavan pääoma on enintään 500 euroa tai maksusuunnitelma käsittää enintään neljä maksuerää;
 - b) 45 euroa, jos saatavan pääoma on yli 500 euroa mutta enintään 2 500 euroa ja maksusuunnitelma käsittää enemmän kuin neljä maksuerää;
 - c) 60 euroa, jos saatavan pääoma on yli 2 500 euroa mutta enintään 10 000 euroa ja maksusuunnitelma käsittää enemmän kuin neljä maksuerää;
 - d) 75 euroa, jos saatavan pääoma on yli 10 000 euroa ja maksusuunnitelma käsittää enemmän kuin neljä maksuerää;
 - e) a–d alakohdassa säädetyn määrän lisäksi 5 euroa kustakin maksuerästä seitsemäntestä maksuerästä lukien, jos maksusuunnitelman on sovittu käsittävän enemmän kuin kuusi maksuerää;
 - f) 30 euroa, jos saatava on suoraan ulosottokelpoinen;
 - 7) tratan käyttämisestä aiheutuvina kuluina enintään:
 - a) 110 euroa, jos saatavan pääoma on enintään 500 euroa;
 - b) 125 euroa, jos saatavan pääoma on yli 500 euroa, mutta enintään 2 500 euroa;
 - c) 140 euroa, jos saatavan pääoma on yli 2 500 euroa, mutta enintään 10 000 euroa;
 - d) 155 euroa, jos saatavan pääoma on yli 10 000 euroa;
 - e) 110 euroa, jos saatava on suoraan ulosottokelpoinen;
 - 8) konkurssilain (120/2004) 2 luvun 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun oletuksen luomiseksi annetusta maksukehotuksesta enintään 100 euroa sekä mainitun maksukehotuksen todisteellisesta tiedoksiantamisesta aiheutuvat todelliset kulut.

Muusta kuin 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta maksumuistutuksesta saa vaatia sen esittämisestä aiheutuvat todelliset kulut. Kulut saadaan periä käytetystä muistuttamisesta keskimäärin aiheutuvien todellisten kustannusten mukaisina.

Velalliselta saa vaatia todelliset perintäkulut, jos perinnästä on sen edellyttämän tavanomaista suuremman työmäärän vuoksi aiheutunut muita kuin 1 momentissa mainittuja tai siinä säädetty enimmäismäärät ylittäviä kuluja. Velalliselle on tällöin esitettävä erittely vaadituista perintäkuluista ja niiden perusteista sekä ilmoitettava kulujen määrän olevan muutoin sovellettavia enimmäismääriä suurempi. Enimmäismääriä ei kuitenkaan saa ylittää, jos perittävänä on suoraan ulosottokelpoinen saatava.

Jos velkoja ei voi vähentää arvonlisäveroa verotuksessaan, saadaan enimmäismäärien lisäksi velalliselta vaatia arvonlisäveroa vastaava määrä.

10 f §

Perintätoimien aikarajat muiden kuin kuluttajasaatavien perinnässä

Uudesta 10 e §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetusta maksumuistutuksesta tai uudesta mainitun momentin 2–4 kohdassa tarkoitetusta maksuvaatimuksesta saa vaatia perintäkuluja velalliselta vain, jos edellisen maksumuistutuksen tai maksuvaatimuksen lähettämisestä on kulunut vähintään 10 päivää.

Edellä 10 e §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettusta maksuajan pidennyksestä saa vaatia perintäkuluja velalliselta vain, jos maksuaikaa pidennetään vähintään 14 päivällä.

10 g §

Kulukorvaukseen oikeuttavien perintätoimien enimmäismäärät muiden kuin kuluttajasaatavien perinnässä

Perittäessä muuta kuin kuluttajasaatavaa saman saatavan perinnässä velalliselta saa vaatia perintäkuluja enintään kahdesta 5 b §:ssä tarkoitettusta maksuvaatimuksesta, enintään yhdestä tratasta ja enintään yhdestä 10 e §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettusta maksukehotuksesta. Velalliselta saa kuitenkin vaatia perintäkuluja vain yhdestä edellä tässä momentissa mainitusta maksuvaatimuksesta, jos velan perinnässä käytetään trattaa.

Perittäessä muuta kuin kuluttajasaatavaa saman saatavan perinnässä velalliselta saa vaatia perintäkuluja enintään yhdestä 10 e §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettusta maksusuunnitelmasta. Velalliselta saa kuitenkin vaatia perintäkuluja enintään kahdesta maksusuunnitelmasta, jos perittävän saatavan pääoma on yli 500 euroa.

Velalliselta saa vaatia perintäkuluja useammista maksuvaatimuksista, maksusuunnitelmista, tratoista ja 10 e §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitetuista maksukehotuksista kuin 1 ja 2 momentissa säädetään, jos useampiin perintätoimiin on ollut erityistä aihetta eikä toteutettuja perintätoimia voida pitää suhteettomina ottaen huomioon erityisesti saatavan pääoma. Velalliselle on tällöin esitettävä erittely toteutetuista perintätoimista ja samalla ilmoitettava ne syyt, joiden vuoksi toteutettuihin perintätoimiin on ollut erityinen aihe.

10 h §

Velallisen kokonaiskuluvastuu muiden kuin kuluttajasaatavien perinnässä

Perittäessä muuta kuin kuluttajasaatavaa saman saatavan perinnästä velalliselta saa vaatia perintäkuluina yhteensä enintään seuraavat määrät:

- 1) 250 euroa, jos saatavan pääoma on enintään 500 euroa;
- 2) 470 euroa, jos saatavan pääoma on yli 500 euroa, mutta enintään 2 500 euroa;
- 3) 550 euroa, jos saatavan pääoma on yli 2 500 euroa, mutta enintään 10 000 euroa;
- 4) 620 euroa, jos saatavan pääoma on yli 10 000 euroa.

Velalliselta saa muuta kuin suoraan ulosottokelpoista saatavaa perittäessä vaatia 1 momentissa säädetty määrät ylittävät todelliset perintäkulut, jos perinnän suorittaminen on ollut poikkeuksellisen vaikeaa eikä toteutettuja perintätoimia voida pitää suhteettomina ottaen huomioon erityisesti saatavan pääoma. Velalliselle on tällöin esitettävä erittely vaadituista perintäkuluista ja niiden perusteista sekä samalla ilmoitettava ne syyt, joiden vuoksi kulut ylittävät muutoin sovellettavan kokonaiskuluvastuun enimmäismäärän.

Mitä 1 momentissa säädetään enimmäiskuluista, ei rajoita velkojan oikeutta periä 10 i §:n mukaista vakiokorvausta.

Suoraan ulosottokelpoisen muun kuin kuluttajasaatavan perinnästä velalliselta saa vaatia perintäkuluina yhteensä enintään 214 euroa tai, jos on käytetty 10 e §:n 1 momentin 8 kohdassa tarkoitettua maksukehotusta, perintäkuluja saa vaatia yhteensä enintään 314 euroa. Perintäkulut ovat suoraan ulosottokelpoisia siltä osin kuin 10 j §:n 2–4 momentissa säädetään.

Jos velkoja ei voi vähentää arvonnlisäveroa verotuksessaan, saadaan 1, 2 ja 4 momentissa säädetyn lisäksi velalliselta vaatia arvonnlisäveroa vastaava määrä.

10 i §

Vakiokorvaus perintäkuluista

Jos kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain (30/2013) 1 §:ssä tarkoitettu maksu on viivästynyt siten, että velkojalla on oikeus viivästyskorkoon, velkojalla on oikeus saada velalliselta 40 euroa vakiokorvauksena perintäkuluista. Velkojalla on tällöin oikeus saada korvausta 10 §:ssä tarkoitetuista perintäkuluista vain siltä osin kuin niiden määrä ylittää vakiokorvauksen määrän.

10 j §

Perintäkulujen suora ulosottokelpoisuus

Jos perittävänä on suoraan ulosottokelpoinen kuluttajasaatava, myös saatavan perinnästä velkojalle aiheutuvat kulut ovat suoraan ulosottokelpoisia.

Jos perittävänä on muu suoraan ulosottokelpoinen saatava kuin kuluttajasaatava, sen perinnästä velkojalle aiheutuvat kulut ovat suoraan ulosottokelpoisia siltä osin kuin niiden määrä ei ylitä:

1) 40 euroa kutakin viivästynyttä maksuerää kohti, jos saatava koostuu 10 i §:ssä tarkoitetuista maksuista;

2) suoraan ulosottokelpoisen kuluttajasaatavan perintäkuluille 10 a §:n 1 momentissa säädettyjä enimmäismääriä pois lukien mainitun momentin 1 ja 5 kohta, joiden sijasta sovelletaan 10 e §:n 1 momentin 1 ja 4 kohtaa, jos kyse on muusta kuin 1 kohdassa tarkoitetusta saatavasta.

Perintäkulut ovat kuitenkin 2 momentin 2 kohdan nojalla suoraan ulosottokelpoisia yhteensä enintään 65 euroon saakka.

Jos velkoja ei voi vähentää arvonalisäveroa verotuksessaan, saadaan 2 momentissa tarkoitettujen enimmäismäärien sekä 3 momentissa tarkoitettujen enimmäismäärän lisäksi velalliselta vaatia arvonalisäveroa vastaava määrä. Myös arvonalisäveroa vastaava määrä on suoraan ulosottokelpoinen, jos itse perintäkulu on suoraan ulosottokelpoinen.

13 §

Pakkokeinot

— — — — —
Elinkeinonharjoittajaa, joka periessään elinkeinotoiminnassa syntynyttä saatavaa toiselta elinkeinonharjoittajalta rikkoo 4, 4 a, 4 b, 5 b tai 7 §:n säännöksiä, voidaan kieltää jatkamasta tai uudistamasta tällaista menettelyä. Kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jolle ei se erityisestä syystä ole tarpeetonta.
— — — — —

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2022.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu maksuistutus on annettu tai lähetetty velalliselle ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa 7 §:ssä tarkoitettu tratta on lähetetty velalliselle ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Ennen tämän lain voimaantuloa lähetetyn tratan saa kuitenkin julkaista tai ilmoittaa merkittäväksi luottotietorekisteriin vasta 21 päivän kuluttua tratan lähettämisestä.

Tämän lain 10 e §:n 1 momentin 3 kohtaa sovellettaessa otetaan huomioon myös velalliselle saman saatavan perimiseksi ennen tämän lain voimaantuloa toimitettu maksuvaatimus.

Jos tämän lain 10 f §:n 1 momentissa tarkoitettu uusi maksumuistutus tai maksuvaatimus on lähetetty velalliselle ennen tämän lain voimaantuloa, saa maksumuistutuksesta tai maksuvaatimuksesta vaatia perintäkuluja velalliselta vain, jos edellisen maksumuistutuksen tai maksuvaatimuksen lähettämisestä on kulunut vähintään seitsemän päivää.

Tämän lain 10 g §:ssä tarkoitettuja kulukorvaukseen oikeuttavien perintätoimien enimmäismäärää laskettaessa ei oteta huomioon ennen 1 päivää tammikuuta 2021 tehtyjen kulukorvaukseen oikeuttavien perintätoimien määrää.

Tämän lain 10 h §:ssä tarkoitettua enimmäiskulujen määrää laskettaessa ei oteta huomioon ennen 1 päivää tammikuuta 2021 tehtyjen perintätoimien kuluja.

Jos suoraan ulosottokelpoista saatavaa on peritty ennen tämän lain voimaantuloa, syntyneet perintäkulut ovat suoraan ulosottokelpoisia tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Helsingissä 29.4.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson